

Faculteit Letteren
Pre-University College of Society
Franse Taal en Cultuur

Sociolinguïstiek

Een themales over Franse leenwoorden in het Nederlands en de eeuwenoude veranderlijkheid van talen.

Leerlingenwerkblad

Florentine Krijnen MA, Teacher in Residence aan het Radboud Pre-University College of Society,
Romaanse Talen en Culturen

Radboud Universiteit

Leerlingenwerkblad

Introductie:

We maken geregeld onze *excuses*, zijn van ons *à propos* of hebben een *déjà vu* op het *moment suprême*. We *dineren gesoigneerd* in een *restaurant* of *café*, waar we een *entrée* of *dessert* bestellen om na afloop *nonchalant* over het *trottoir* te *flaneren* en ons zo te *amuseren*.

Zonder dat we het ons realiseren gebruiken we dagelijks talloze leenwoorden die oorspronkelijk afkomstig zijn uit het Frans. De Fransen zelf daarentegen houden met een *prestigieus instituut* als de 'Académie française' zelf het liefst hun taal zo puur mogelijk. Zo bedachten zij bijvoorbeeld in 1969 het woord *logiciel* voor de in 1953 geïntroduceerde Engelse term *software*. Wij Nederlanders namen die moeite niet. Onze taal 'lijdt' in tegenstelling tot het Frans steeds vaker onder deze verengelsing. Of is het juist een verrijking?

Het integreren van leenwoorden in een taal is een eeuwenoud en natuurlijk proces. Wat valt er in een notendop over dat proces te vertellen? In hoeverre ben je in staat leenwoorden te herkennen, te vervangen door een alternatief en tegen welke taalspecifieke nuances loop je aan wanneer je wil vertalen van het Nederlands naar het Frans of andersom? Het komt allemaal aan bod in deze interactieve, informatieve thema's die hopelijk eindigt in een levendige discussie!

Exercice 1:

Vous allez regarder un fragment du cabaret de Theo Maassen dans lequel il utilise un grand nombre de mots d'origine française.

- Comptez le nombre de mots français que vous entendez.
- Essayez de noter autant de mots que possible d'origine française.
- Faites la comparaison des mots notés avec votre voisin/voisine ou dans de petits groupes.

Exercice 2:

Vous travaillez à deux. Vous allez étudier une liste de mots d'origine française qu'on utilise régulièrement en néerlandais. Répondez aux questions en discutant avec votre camarade de classe.

- zijn er woorden bij die je niet kent? Zo ja, wat denk je dat ze zouden kunnen betekenen?
- zijn er woorden bij die je zelf regelmatig gebruikt, zo ja, welke?
- zijn er woorden bij waarvoor je geen passend alternatief in het Nederlands kunt bedenken?
- kun je zelf nog woorden bedenken die volgens jou uit het Frans afkomstig zijn, die wij in het Nederlands gebruiken?

Nonchalant	Pardon	Trottoir
Decolleté	À propos	Excuses
Déjà vu	Manoeuvreren	Procureur
Laissez-faire	Chantage	Prestige
Soigner	Flaneren	Amuseren

Exercise 3:

Herschrijf onderstaande zinnen door “Nederlandse” alternatieven te gebruiken:

Zin 1: “Kun jij mij zo even een **update** geven over die **meeting**? Ik zou liever niet zien dat ie **gecanceled** wordt, want we hebben nu echt een **go** nodig. Ik vraag me af of wie die **job** kunnen **handelen** zonder hun **support**. Het zou verstandig zijn even te **levelen**.”

Zin 2: “Het is **preferabel** dat we **debuteren** met een **enquête** en **simultaan** het **dossier** alvast opbouwen voordat we de resultaten **retour** krijgen. Dan maken we met **grandeur** onze **entree**”.

Dit materiaal is gelicentieerd onder Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International. Ga voor een kopie van deze licentie naar <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>